

PRAVILNIK O PREIZKUŠNJI PO NARAVNI SLEDI (PPNS)

1. SPLOŠNI DEL

1. člen

Ta pravilnik zajema preizkušanje psov po naravni krvni sledi in ugotavljanje vedenjskih lastnosti psa na sledi medveda.

Za preizkušanje dela psov po naravni krvni sledi se lahko uporabljajo primeri, ko je bila parkljasta divjad (ali medved) obstreljena pri rednem lovu ali poškodovana pri prometnih ali drugih nesrečah.

2. člen

Cilj preizkušanja dela psov po naravni krvni sledi je preveriti delovne sposobnosti in značaj psa, kakor tudi povezanost med vodnikom in psom pri delu. Pse, ki so uspešno opravili to preizkušnjo, vpišemo v poseben seznam, ki ga vodi vzrejna komisija za barvarje pri KZS ter je na voljo vsem zainteresiranim in v rodovnik psa.

3. člen

Na PPNS lahko pristopijo le lovski psi, ki so stari najmanj 24. mesecev in so predhodno uspešno opravili uporabnostno preizkušnjo po krvni sledi za vse pasme lovskih psov. Psi morajo biti zdravi in v dobri telesni kondiciji.

4. člen

Vodnik mora namero za opravljanje PPNS takoj, ko dobi obvestilo o primernem iskanju ranjene divjadi, prijaviti obvezno po e-pošti ali SMS in telefonu predsedniku ali tajniku VK za barvarje pri KZS. V prijavi po e-pošti ali SMS mora navesti datum, uro in kraj oddanega strela na divjad.

5. člen

Delo psa na PPNS ocenjuje kinološki sodniki za delo po krvni sledi. Sodnik mora vsaj 3 (tri) ure pred opravljanjem naravne krvne sledi obvestiti po SMS ali e-pošte predsednika ali tajnika VK za barvarje. V obvestilu mora biti naveden čas in točen kraj zbora pred sledenjem. Sodnik lahko ocenjuje na tem PPNS, ko ga določi ali potrdi VK za barvarje.

Na naravno krvno sled lahko VK dodatno napoti še enega sodnika, ki bo sodeloval na sledi.

Preizkus se lahko prične, ko je prisoten potrjen sodnik in določen morebitni dodaten sodnik.

Rezultat opravljanja PPNS ne bo priznan, če sodnik in vodnik nista upoštevala zgornja določila tega člena.

Stroške sodnika (kilometrino, dnevnico in strokovno delo) plača vodnik psa, dodatnega sodnika pa VK za barvarje.

6. člen

Vodniki morajo biti v primerni telesni kondiciji, da so lahko kos napornemu iskanju. Opremljeni morajo biti z vsem potrebnim. Med nepogrešljivo opremo sodi tudi dovolj dolg sledni jermen s predpisano sledno ovratnico, lovsko orožje z naboji in lovski nož.

Pri PPNS vodnik lahko uporablja GPS, ali druge elektronske naprave za sledenje psa.

7. člen

Pri vsakem preizkusu dela po naravni krvni sledi naj se v okviru možnosti poskrbi za rezervnega psa, ki bi lahko nadaljeval s sledenjem, če preizkušeni pes odpove. Rezervni pes naj bo izkušen in rutiniran barvar, ki ima to preizkušnjo že opravljeno.

8. člen

Delo psa na PPNS se ocenjuje v naštetih disciplinah. Za ocenjevanje se uporablja poseben obrazec, ki je kot priloga sestavni del tega pravilnika.

DISCIPLINE SO:

- A. Delo po hladni naravni krvni sledi
 - Gonja divjadi
 - Zaustavljanje ranjene divjadi
 - Pokazovanje oz. oblajevanje najdene divjadi
 - Splošni vtis dela psa.
- B. Ugotavljanje vedenjskih lastnosti na sledi medveda

2. OCENJEVANJE:

9. člen

1A. SLED

Za uspešno opravljeno preizkušnjo mora VODNIK PRITI DO PLENA. Če je na koncu sledi najdena že mrtva divjad, mora biti dolžina hladne sledi vsaj 400 m. V primeru, da se ranjena divjad pred psom še dvigne, dolžina hladne sledi ni več pomembna, vendar jo mora pes glasno goniti in zaustaviti.

Čas "počitka" sleda oz. pričetek zasledovanja (iskanja) določi vodnik psa, upoštevajoč vrsto obstrelitve oziroma oceno strelne rane. Pri iskanju obstreljene divjadi je vedno treba stremeti za tem, da ranjeno divjad s strelom usmrtime čim prej, vendar je s pričetkom zasledovanja treba brezpogojno počakati dovolj dolgo, da bo ranjena divjad izgubila toliko krvi, da bo iskanje čim uspešnejše. Čas "počitka" sleda naj bo v vsakem primeru najmanj 4 ure!

Če nastrela ni mogoče natančno določiti, ga mora poiskati in tudi pokazati pes. Vodnik mora znati iz strelnih znakov (krvi, dlake-strižine, delčkov kosti ipd.) razbrati, kam naj bi bila divjad zadeta.

Pes naj sledi ranjeno divjad mirno, počasi in z nizkim nosom, čimbolj precizno na vseh kljukah, povratnih sledovih ipd.

Zaželeno je, da vodniku pokaže vsako kri ali druge znake, iz katerih je razvidno, da sta na pravi sledi.

Praviloma se mora sledenje nadaljevati, dokler pes ne najde ranjene divjadi. Predčasno se delo lahko prekine le v primeru, če vodnik in sodnik zanesljivo ugotovita, da gre le za oplazni strel in bi bilo nadaljnje iskanje brezplodno oz. če zanesljivo ugotovita, da pes ne sledi ranjeni divjadi.

V primerih, ko sled poteka prek izjemno težkega terena, ga vodnik s privoljenjem sodnika lahko obide in nadaljuje sledenje na drugem koncu.

Če pes večkrat zaide s prave sledi in sodnik meni, da bo iskanje s tem psom brezuspešno, lahko delo prekine in nadaljuje iskanje z drugim, zanesljivejšim psom.

2A. GONJA

Sledenje poteka do toplega ležišča oziroma dokler se vodnik in pes ranjeni divjadi ne približata dovolj. Tedaj lahko vodnik, psa sprči. Pes mora ranjeno divjad poiskati, dvigniti in jo glasno goniti, dokler se pred njim ne ustavi. Če pes pomotoma požene zdravo divjad, mora gonjo sam čim prej prekiniti in se vrniti k vodniku. V tem primeru vodnik in sodnik skupaj odločita, kako bosta nadaljevala sledenje.

Med gonjo je treba posebej paziti, ali je pes "vido" ali "sledo"- glasen, in na vztrajnost psa pri gonji. Najvišjo oceno lahko prejme pes, ki je neprekinjeno gonil ranjeno divjad, dokler je ni uspešno zaustavil ali sam umiril. K oceni se vedno pripiše pripomba "vidoglasen" oziroma "sledoglasen".

Nemi psi (ki nemo gonijo) prejmejo v tej disciplini oceno "0", s pripisom "NEM", in preizkušnje ne opravijo!

Če pes najde mrtvo obstreljeno divjad, ga je potrebno ~~ponovno~~ preizkusiti, če je pes "vido" ali "sledoglasen".

3A. ZAUSTAVLJANJE

Zaustavljeno divjad mora pes glasno in ostro oblajevati ter jo zadrževati na mestu, če je treba tudi z ugrizi, ali jo potegniti na tla. Zaustavljene, a še žive divjadi, pes ne sme v nobenem primeru zapustiti.

Usmrtilni strel opravi vodnik takoj, ko je to mogoče.

4A. POKAZOVANJE IN OBLAJEVANJE

To disciplino se da preveriti le v takšnih primerih, ko pride pes sam do mrtve divjadi ali ko ranjeno divjad (npr. srnjad) umiri, pa tudi v primeru, če ranjena divjad med gonjo popolnoma opeša in pogine sama.

Razlikovati je treba pravo oblajevanje mrtve divjadi od lajanja zaradi razburjenja ali celo zaradi strahu pred mrtvo divjadjo. Zato mora pes mrtvo divjad oblajevati vsaj 10 minut, v vsakem primeru pa tako dolgo, dokler vodnik ne pride do njega.

Pri pokazovanju se mora pes čim prej, ko je našel divjad, vrniti k vodniku, ga z značilnim obnašanjem opozoriti, da je divjad našel in ga pripeljati do plena.

10. člen

1B. UGOTAVLJANJE VEDENJSKIH LASTNOSTI NA SLEDI MEDVEDA

Vedenjske lastnosti psa na sledi medveda opravljata dva kinološka sodnika s tem, da pred preizkušnjo ravnata po 5. členu tega pravilnika. Vedenjske lastnosti se preizkusijo tako, da sodnik za delo barvarjev na sledi zdravega medveda ugotovi, da je pes voljan slediti zdravega medveda in ga pognati oziroma da sledi obstreljenega medveda. Preizkus psa na sledu obstreljenega medveda se lahko opravi le, če je kot rezerva zagotovljen že preizkušen pes na sledi medveda.

Pravico pristopa do preizkusa vedenjskih lastnosti na sledi medveda imajo psi "ostalih" pasem, ko opravijo 30 uspešnih iskanj in od tega mora biti vsaj 5 (pet) iskanj z ustavljanjem. Pri barvarjih se zaradi interesa vzreje tovrstni preizkus opravi čim prej, vendar pes dobi pravico do iskanja medveda šele, ko doseže kvoto iskanj po kriterijih za ostale pasme.

11. člen

USPEŠNOST PREIZKUSA

Pes je PPNS pozitivno opravil , ČE JE VODNIK PRIŠEL DO PLENA ter dosegel najmanj III. nagradni razred.

Glede na vrsto glasne gonje, starosti sledi in glede na to, ali je bila divjad najdena živa ali mrtva, sodnik določi nagradni razred po naslednjih kriterijih:

I. nagradni razred dobi pes ali psica, ki je uspešno opravil/a preizkušnjo na naravni krvni sledi, ko je sled stara 12 ur in več in je bila najdena divjad živa. Po sledoglasni gonji jo je pes zadrževal na mestu do prihoda vodnika in sodnika oziroma jo je sam umiril.

II. nagradni razred dobi pes ali psica, ki je uspešno opravil/a preizkušnjo na naravni krvni sledi in je sled stara od 4 do 12 ur in je bila najdena divjad živa. Po sledo ali vidoglasni gonji jo je pes zadrževal na mestu do prihoda vodnika in sodnika oziroma jo je sam umiril.

III. nagradni razred dobi pes ali psica, ki je uspešno opravil/a preizkušnjo na naravni krvni sledi dolgi najmanj 400 metrov, stari najmanj štiri ure, in je bila najdena žival že mrtva. Sled oziroma vidoglasnost pa je bila v tem primeru ugotovljena na sledi zdrave divjadi.

Pri določitvi nagradnih razredov morajo biti izpolnjeni vsi zahtevani kriteriji!

12. člen

Uspešno opravljeno preizkušnjo v delu po naravni krvni sledi sodnik vpiše v ocenjevalni list in rodovnik psa skupaj z datumom in navedbo kraja preizkušnje.

Prav tako sodnik o uspešnem preizkusu vedenjskih lastnosti na sledi medveda z navedbo »Opravil preizkus na sledi medveda« vpiše psa v rodovnik, skupaj z datumom in navedbo kraja preizkušnje.

Podatke overi še z lastnim podpisom in štampljko.

Ocenjevalni list in poročilo pa pošlje na KZS in VK za barvarje.

13. člen

Pripravnik za kinološkega sodnika za delo po krvni sledi mora pred opravljanjem izpita vsaj enkrat stažirati na naravni sledi.

3. KONČNE DOLOČBE

14.

člen

S sprejemom tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o preizkušnji po naravni sledi, ki je bil sprejet na delnem zboru sodnikov za barvarje 04. februarja 1995 in Spremembe in dopolnitve Pravilnika o preizkušnji po naravni sledi, je sprejel izredni delni zbor sodnikov za barvarje 20. junija 2009 na Čemšeniku in ga potrdila komisija za strokovna vprašanja KZS 15. septembra 2009.

Ta Pravilnik o preizkušnji po naravni krvni sledi je bil sprejet na delnem zboru sodnikov za barvarje 12. novembra 2023 in sta ga potrdila Komisija za strokovna vprašanja KZS s sklepom št.: 84/25-2023, dne 11.12.2023 ter UO KZS s sklepom št.: 4.3.1-36/2023, dne 20.12.2023.

Ta pravilnik prične veljati s 1. januarjem 2024.

VK za barvarje
Predsednik:
Bojan Deberšek l.r.

